

Udskrift af Arbejdsrettens retsbog

Den 19. juni 2018 holdt Arbejdsretten møde i Arbejdsmarkedets Hus, Sankt Annæ Plads 5, 1250 København K, i

Sag nr.: AR2017.0801

Landsorganisationen i Danmark

for

FOA

mod

Kommunernes Landsforening (KL)

for

Københavns Kommune

i hvilken sag der sidst blev holdt retsmøde den **3. maj 2018**.

Retten beklædtes af næstformand, højesteretsdommer Poul Dahl Jensen.

Som retsskriver fungerede dommerfuldmægtig Diane Svanholm Kvist.

Der fremlagdes replik ad formaliteten af 18. maj 2018, duplik ad formaliteten af 12. juni 2018 med bilag 11 og processkrift A ad formaliteten af 12. juni 2018 med bilag N og O.

For klager mødte Landsorganisationen i Danmark ved advokat Pernille Leidersdorff-Ernst.

For indklagede mødte KL for Københavns Kommune ved advokat Christian K. Clasen.

Retsformanden oplyste, at retsmødet angår, om Arbejdsretten er rette forum. Dette spørgsmål er udskilt til særskilt behandling.

Indklagede nedlagde påstand om, at sagen afvises, subsidiært at sagen udsættes, til spørgsmålet om modregningens berettigelse er afgjort ved de civile domstole.

Klager nedlagde påstand om frifindelse, således at sagen fremmes ved Arbejdsretten.

Det udskilte spørgsmål blev procederet.

Parterne overlod det til retsformanden at afgøre spørgsmålet i henhold til arbejdsretslovens § 16, stk. 3.

Sagen blev optaget til afgørelse.

Sagen udsat.

Retten hævet.

Poul Dahl Jensen / Diane Svanholm Kvist

Fortsat den 26. juni 2018.

Retten beklædtes af næstformand, højesteretsdommer Poul Dahl Jensen.

Som retsskriver fungerede dommerfuldmægtig Diane Svanholm Kvist.

Ingen var tilsagt eller mødt.

Retsformanden traf følgende

DELAFGØRELSE:

Det udskilte spørgsmål angår, om Arbejdsretten har kompetence til at behandle og afgøre den sag, som klager har indbragt for Arbejdsretten med påstand om, at Københavns Kommune til FOA skal betale 5.525,98 kr. med renter samt en bod.

Kravet vedrører A, der er ansat som pædagogmedhjælper på bostedet Nordlys i Københavns Kommune.

Baggrunden for sagen er i hovedtræk følgende:

Fra juni 2012 til oktober 2015 udbetalte Københavns Kommune ved en fejl et kostfradrag på 67,39 kr. om måneden til A i stedet for at fradrage det. Herved fik han samlet udbetalt 2.762,99 kr. for meget i løn (41 x 67,39 kr.). Da kommunen blev opmærksom på fejlen, rejste kommunen krav om tilbagebetaling af det for meget udbetalte beløb, ligesom kommunen rejste krav om efterbetaling af et tilsvarende beløb, således at det samlede tilbagebetalings- og efterbetalingskrav lød på 5.525,98 kr.

I mails af 24. og 26. februar 2016 gjorde LFS på vegne af A indsigelse mod kravet og mod, at kommunen påtænkte at foretage løntræk i lønnen for marts 2016, idet ”et evt. træk ... må afvente en endelig afgørelse af sagen”. LFS tilføjede, at LFS ”forventer, at A modtager sin almindelige lønudbetaling i marts og at et evt. tilbagebetalingskrav først bliver effektueret, når sagen er endeligt afgjort”.

I brev af 15. juni 2016 til LFS meddelte kommunen, at man fastholdt kravet, og kommunen trak herefter 1.700 kr. i A's løn for september, oktober og november 2016 samt 425,98 kr. i lønnen for december 2016.

LO for FOA (klager) har herefter indbragt sagen for Arbejdsretten med krav om, at kommunen skal betale det beløb på 5.525,98 kr., som kommunen har modregnet i A's løn. Der er endvidere nedlagt påstand om, at kommunen skal betale en bod til FOA som følge af, at kommunen på grund af modregningen ikke har udbetalt overenskomstmæssig løn til A.

KL for Københavns Kommune (indklagede) har påstået sagen afvist fra Arbejdsretten, subsidiært udsat til spørgsmålet om modregningens berettigelse er afgjort ved de civile domstole.

Klager har heroverfor påstået frifindelse, således at sagen fremmes ved Arbejdsretten.

Indklagede, KL for Københavns Kommune, har til støtte for påstanden om afvisning / udsættelse anført navnlig, at sagen i første række angår, om Københavns Kommunes modregning af 5.525,98 kr. har været berettiget. Dette spørgsmål skal afgøres ud fra en række obligationsretlige retsgrundsætninger, der henhører under de civile domstoles kompetenceområde. Der er ikke tale om nogen reel overenskomstmæssig uoverensstemmelse. Der er således ikke tale om en sag om underbetaling, idet A har fået overenskomstmæssig løn, hvori der efterfølgende er trukket et beløb til dækning af kommunens krav mod ham. Det er dette ikke-overenskomstmæssigt baserede krav, tvisten angår, og ikke lønkravet. Spørgsmålet om modregningens berettigelse er ikke en overenskomstmæssig tvist, men derimod en tvist om den ansattes individuelle forhold. Det falder derfor uden for Arbejdsrettens kompetence at tage stilling til spørgsmålet, når en af parterne protesterer mod det, jf. Arbejdsrettens dom af 15. december 2010 i sag ARD 2010.0169 (AT 2010, side 106). Den foreliggende sag er identisk med den sag, der blev afvist i den nævnte arbejdsretsdom, og bør derfor afgøres på samme måde. Retsformandsafgørelsen af 9. november 2004 i sag 2004.310 (AT 2004, side 121) angik efterlevelsen af et mæglingmødereferat, og sagen angik derfor en kollektivaftaleretlig tvist, som henhører under Arbejdsretten. Arbejdsretslovens § 10, stk. 2, medfører ikke, at Arbejdsretten kan behandle spørgsmålet om berettigelsen af en modregning på trods af en parts protest. Arbejdsretten kompetence forudsætter, at der er en reel overenskomstmæssig tvist. Er der reelt tale om en tvist om lovfortolkning, henhører sagen under de almindelige domstole, jf. herved Arbejdsrettens kendelse af 29. november 1990 i sag 90.250 (AT 1990, side 149).

Klager, LO for FOA, har til støtte for påstanden om, at sagen fremmes ved Arbejdsretten, anført navnlig, at sagen vedrører underbetaling af løn. Det er en klassisk overenskomstmæssig tvist, som er undergivet Arbejdsrettens kompetence i medfør af arbejdsretslovens § 9, stk. 1, nr. 2. Det er Københavns Kommune, der trods protest har valgt at modregne til dækning af et bestridt krav i stedet for at anlægge sag ved de almindelige domstole med henblik på at få afgjort, om kravet består, inden kommunen ved modregning fyldestgør sig for kravet. Herved bliver sagen til en sag om underbetaling, der henhører under Arbejdsrettens kompetence. Det forhold, at der præjudicielt skal tages stilling til, om modregningen er berettiget, bringer ikke sagen uden for Arbejdsrettens kompetence. Arbejdsretten har i sager om underbetaling, hvor der er sket modregning, i mange tilfælde præjudicielt taget stilling til, om modregningen var berettiget, jf. f.eks. retsformandsafgørelse af 9. november 2004 i sag 2004.310 (AT 2004, side 121), hvor der var rejst tvivl om Arbejdsrettens kompetence. Arbejdsretten er således ikke kun kompetent i modregningsspørgsmål, hvis parterne er enige om det. Der må sondres mellem på den ene side grundlæggende retsprincipper, herunder *condictio in debiti* og modregning, som Arbejdsretten præjudicielt kan tage stilling til, hvis sagen i øvrigt henhører under Arbejdsretten, og på den anden side uafklaret principiel lovfortolkning, som henhører under de almindelige domstole, jf. Arbejdsrettens kendelse af 29. november 1990 i sag 90.250 (AT 1990, side 149) og Niels Waage: Arbejdsretsloven med kommentarer, 3. udg., side 244. Det følger af arbejdsretslovens § 10, stk. 2, at Arbejdsretten kan behandle en sag efter § 9, selv om stillingtagen til lovgivning er af betydning for sagens afgørelse. Afvisningen i Arbejdsrettens dom af 15. december 2010 i ARD 2010.0169 (AT 2010, side 106) må antages primært at være begrundet i, at tvisten indeholdt et spørgsmål om principiel fortolkning af sygedagpengeloven.

Retsformandens bemærkninger:

I den foreliggende sag har Københavns Kommune trukket i As løn til dækning af et tilbagebetalings- og efterbetalingskrav, som kommunen hævder at have, selv om A har gjort indsigelse mod kravet. Spørgsmålet om, hvorvidt A i denne situation har fået udbetalt overenskomstmæssig løn, beror på, om modregningen er berettiget, herunder navnlig om kommunens krav består.

Det spørgsmål, der er udskilt til særskilt behandling, angår, om Arbejdsretten – mod indklagedes protest – som led i sin stillingtagen til de påstande, som parterne har nedlagt i hovedsagen, har kompetence til at tage stilling til, om modregningen er berettiget.

Sager om påstået underbetaling i forhold til overenskomstmæssig løn henhører under Arbejdsrettens kompetence, jf. arbejdsretslovens § 9, stk. 1, nr. 2. Dette gælder også, hvis underbetalingen skyldes, at arbejdsgiveren har tilbageholdt en del af lønnen til dækning af et krav, som arbejdsgiveren hævder at have mod medarbejderen, jf. f.eks. Arbejdsrettens dom af 30. april 2013 i sag ARD 2012.0395 (AT 2013, side 33). I den sag havde virksomheden ved modregning trukket i nogle medarbejders løn til dækning af et påstået krav om tilbagebetaling af for meget udbetalt løn. Virksomheden kunne imidlertid ikke bevise, at medarbejderne havde fået udbetalt for meget i løn. Som følge af modregningen med krav, som havde vist sig ikke at bestå, havde medarbejderne ikke fået overenskomstmæssig løn, og virksomheden havde herved begået et bodspådragende overenskomstbrud.

Den foreliggende sag henhører således efter arbejdsretslovens § 9, stk. 1, nr. 2, under Arbejdsrettens kompetence.

Efter lovens § 10, stk. 2, der var en ny bestemmelse i arbejdsretsloven fra 2008, kan Arbejdsretten behandle en sag indbragt i henhold til § 9, selv om stillingtagen til lovgivning er af betydning for afgørelsen af sagen. Bestemmelsen, der havde til formål at kodificere hidtidig praksis, må navnlig antages at tage sigte på lovanvendelse, mens principiel fortolkning af lovgivning, der ikke er afklaret i hidtidig retspraksis, normalt må antages at skulle afklares ved de almindelige domstole, medmindre parterne er enige om at lade spørgsmålet afgøre af Arbejdsretten, jf. herved bl.a. Arbejdsrettens dom af 24. januar 2013 i sag ARD 2012.0254 (AT 2013, side 29). Såfremt det præjudicielle lovfortolkningsspørgsmål må anses for afklaret i hidtidig praksis, anser Arbejdsretten sig for kompetent, også selv om en af parterne protesterer, jf. retsformandsafgørelse af 3. februar 2014 (refereret af Niels Waage i Arbejdsretsloven med kommentarer, 3. udgave (2015), side 243).

I det foreliggende tilfælde beror berettigelsen af modregningen på dansk rets almindelige regler og principper om tilbagebetaling/efterbetaling og om modregning. Det er ikke gjort gældende endsige godtgjort, at disse almindelige regler og principper giver anledning til uafklarede fortolkningsspørgsmål i forhold til afgørelsen af sagen. Retsformanden finder derfor, at Arbejdsretten som led i afgørelsen af, om der foreligger en overenskomststridig underbetaling, præjudicielt kan tage stilling til, om Københavns Kommunes tilbagebetalings- og efterbetalingskrav består, og om kravet kan søges fyldestgjort ved modregning i lønnen – på samme måde, som hvis disse spørgsmål beroede på afklaret lovgivning. Som følge af det anførte tages klagers påstand om, at sagen fremmes ved Arbejdsretten, til følge.

Sagen udsat.

Retten hævet.

Poul Dahl Jensen / Diane Svanholm Kvist